

Oosterzele

natuurpunt

België – Belgique

P.B.

9860 OOSTERZELE 1

3/6374

P206434

**Driemaandelijke nieuwsbrief
Jaargang 20 nummer 1
januari - maart 2013**

Beste wensen

Bij de start van een nieuw jaar horen uiteraard vernieuwde wensen:

**Natuurpunt Oosterzele wenst al haar leden een beste gezondheid,
liefde en geluk, hoop, vriendschap en vertrouwen
en een verwachtingsvol 2013!**

Iedereen is van harte welkom op onze nieuwjaarsdrink op zondag 27 januari in GC De Ganck in Moortsele. Aansluitend op een aperitiefje hebben we voor een topvoordracht gezorgd: Dirk Raes van het Agentschap Natuur en Bos komt ons vertellen over het project “Dood doet leven” in het Zoniënwood. In dit project werden dierenkadavers in het bos achtergelaten. Aan de hand van fotomateriaal en trailcams komen we te weten wat dit allemaal teweegbrengt. Superboeiend!

De nieuwjaarsdrink is ook de gelegenheid om eens het voorbije werkingsjaar te overlopen en plannen te maken voor het komende jaar. Ook wordt het nieuwe bestuur samengesteld en kandidaten voor de gemeentelijke adviesraden voorgesteld. Hiervoor zijn we dringend op zoek naar enkele mensen die geboeid zijn door natuur en milieu en zich hier ook op de een of andere manier willen voor inzetten. Laat het ons zeker weten als je hiervoor interesse hebt!

Tot binnenkort,
Mathieu

UIT HET NIEUWS

Een kort overzicht van het groot en klein (leuk en triest) natuurnieuws (NDS)

Zuiden van provincie Antwerpen is 50 poelen rijker

Het Regionaal Landschap Rivierenland, actief in het zuiden van de provincie Antwerpen, heeft sinds 2010 al 30 poelen aangelegd of hersteld. Voor 2013 zijn er nu al meer dan 20 aanvragen ingediend. “Dit is goed nieuws, want poelen zijn waardevolle minbiotopen waar heel wat planten en dieren dankbaar gebruik van maken”, zegt projectmedewerker Elly Vaes.

In de regio van Lier tot Mechelen en Willebroek tot Heist-op-den-Berg verlenen steeds meer mensen hun medewerking aan het herwaarderen van kleine landschapselementen. Naast heggen, hagen en houtkanten worden ook poelen steeds populairder.

Vaak zijn het natuurverenigingen en particulieren met een lap grond die naar het Regionaal Landschap Rivierenland stappen om een poel aan te leggen of in ere te herstellen. Nieuw is de samenwerking met agro|aanneming, Boerenbond en de Vlaamse Landmaatschappij. Daarbij worden lokale landbouwers ingeschakeld om agrarisch aannemingswerk uit te voeren. Zij hebben daar immers het gepaste materiaal voor.

De landbouwer neemt de natuurbeheerwerken, in dit geval de aanleg van een poel, op in zijn bedrijfsvoering en krijgt er een marktconforme vergoeding voor. Regionaal Landschap Rivierenland is zeer tevreden over de samenwerking en de kwaliteitsvolle uitvoering. “Het resultaat is een economische en ecologische meerwaarde”, aldus Elly Vaes.

Omdat een poel onderhoud vraagt organiseert Regionaal Landschap Rivierenland jaarlijks ook een cursus voor eigenaars van poelen en natuurliefhebbers. Deze cursus bestaat uit een theoretisch gedeelte waarbij de deelnemers leren hoe een poel functioneert en hoe je deze best kan onderhouden. Tijdens het praktische gedeelte wordt er effectief in de poel zelf gedoken.

IJsvogel is 'Vogel van het Jaar 2013'

De kleurrijke ijsvogel is verkozen als 'Vogel van het Jaar 2013'. Dat maakt Vogelbescherming Vlaanderen bekend.

De beschermde ijsvogel is een opvallende verschijning door zijn blauwe en oranje kleuren. "In tegenstelling tot wat zijn naam doet vermoeden, gaat het om een zeer koudegevoelige soort, die afhankelijk is van zuiver en zuurstofrijk water om te vissen", verduidelijkt Jan Rodts van Vogelbescherming Vlaanderen. Zijn naam dankt de ijsvogel aan een slechte vertaling uit het Duits.

De viseter met lange dolkachtige snavel houdt zich op aan stromend water en heeft meestal een vaste tak over het water als uitkijkpost. ijsvogels

broeden in een pijp die ze zelf graven in een steile oever.

De ijsvogel kreeg tijdens een onlinestemming 797 liefhebbers achter zijn naam, bijna 200 meer dan de koolmees, één van de meest voorkomende tuinvogels. Op de derde plaats prijkt de rode wouw.

In de aprileditie van "Mens & Vogels", het ledenblad van Vogelbescherming Vlaanderen, wordt aandacht besteed aan de verborgen levenswijze van de ijsvogel. "Je krijgt tips om zijn broedbiotoop te herkennen, te weten te komen waar hij op uitkijk zit en om zijn typische roep te leren herkennen én we verklappen ook trucjes om gemakkelijk te weten te komen of de ijsvogel die je ziet een mannetje, vrouwtje of een juveniel is", aldus directeur Jan Rodts van Vogelbescherming Vlaanderen.

De beschermde ijsvogel is in Vlaanderen niet bedreigd, maar wel kwetsbaar in Wallonië en Brussel. In Europa is de soort "bijna bedreigd".

Netto bosoppervlakte in Vlaanderen nam in 2011 verder af

Hoewel de Vlaming meer en toegankelijk bos in de buurt wil, ontbost Vlaanderen verder. De netto bosoppervlakte in Vlaanderen nam in 2011 af met 59 hectare. Dat blijkt uit de jaarlijkse Bosbarometer van BOS+.

‘Over de periode 2007-2011 is er een negatieve nettobalans van -1 hectare, hoewel ons tegen eind 2012 10.000 hectare extra bos was beloofd.’

BOS+ stelt vast dat ontbossing in Vlaanderen nog altijd een dagelijkse praktijk is, ondanks een ontbossingsverbod in het Bosdecreet. Die ontbossing is mogelijk “dankzij een aantal uitzonderingsmaatregelen op dat verbod”. In totaal ging vorig jaar 231 hectare bos vergund tegen de vlakte, of 0,63 hectare per dag.

Die ontbossing moet gecompenseerd worden, en dat kan door de aanplanting van compensatiebossen, een bosbehoudsbijdrage in het Boscompensatiefonds of een combinatie van beide. ‘In de praktijk bestaat er echter een zeer groot verschil tussen het aantal hectare dat op deze manier bebost wordt, waardoor de compensatieachterstand elk jaar toeneemt. Eind 2011 moest nog meer dan 1.300 hectare gecompenseerd worden.’

Uit de burgerbevragingen die voor de gemeenteraadsverkiezingen georganiseerd werden, leert BOS+ dat ‘de Vlaming van zijn beleidsmakers

verlangt dat deze voor leefbare, groene en propere steden en gemeenten op mensenmaat zorgt. Ook de grootschalige bevraging 'Ruimte voor Morgen' die de Vlaamse overheid recent organiseerde, leverde gelijkaardige resultaten op.'

Globale toestand van natuur in Vlaanderen baart zorgen

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) tracht de toestand van de natuur in Vlaanderen te vatten in cijfers. Het rapport bespreekt 30 natuurindicatoren, van het aantal bedreigde soorten tot de oppervlakte natuur. Zo wordt duidelijk dat het verlies aan biodiversiteit in 2012 niet gestopt is. INBO adviseert om de oorzaken aan te pakken en een basisnatuurkwaliteit te garanderen in voldoende grote natuurgebieden.

De brochure 'Natuurindicatoren 2012' geeft een overzicht van de prioriteit op te volgen en voor het beleid relevante indicatoren. Met de verschillende diersoorten gaat het alvast niet goed, zo blijkt. De laatste 100 jaar zijn 133 soorten die op een zogenaamde rode lijst stonden uit Vlaanderen verdwenen. Ongeveer een kwart van de soorten staat op de rode lijst omdat ze op het punt staan te verdwijnen.

Bij de dagvlinders is 65 procent van de soorten uitgestorven of (bijna) in gevaar. Het aantal overwinterende watervogels nam jaren duidelijk toe, maar loopt de laatste tijd terug. Vispopulaties worden bedreigd door stuwen en sluizen op waterlopen. Soorten uit het landbouwgebied komen steeds vaker op de rode lijst terecht. Zo worden akker- en weidevogels het slachtoffer van de intensivering en schaalvergroting in de landbouw. De dalende kwaliteit van habitats die steeds schaarser worden, geldt algemeen als oorzaak voor het verdwijnen van soorten.

Vlaanderen telt 177.424 hectare bos. In 2011 bedroeg de oppervlakte 'effectief natuurbeheer' 63.329 hectare oftewel 90 procent van de doelstelling in MINA-plan 4. Momenteel is 89.300 hectare van het Vlaams Ecologisch Netwerk afgebakend terwijl dat 125.000 hectare moet zijn. De realisatie van natuurverwevingsgebied gaat amper vooruit. Van de 38.000 hectare extra natuur en 10.000 hectare extra bos die het Ruimtelijk Structuurplan tegen 2012 wou realiseren, was vorig jaar 37 procent een feit.

De Vogel- en Habitatrictlijn beschermt soorten en habitats van Europees belang. Ongeveer een derde van de beschermde soorten bevindt zich in een gunstige staat van instandhouding, maar voor een iets groter aantal is de toestand zeer ongunstig. Bij de habitats krijgt zelfs driekwart de stempel 'zeer ongunstig'. Specifiek voor de watergebonden habitats valt er nergens beter nieuws te rapen.

Tezelfdertijd neemt het aantal uitheemse soorten die een bedreiging voor de natuur kunnen vormen, exponentieel toe. Het aantal uitheemse plantensoorten is sinds de jaren '70 verdubbeld tot bijna tien procent van alle planten. Tussen 1800 en 2012 werden ook 250 uitheemse diersoorten in Vlaanderen vastgesteld. Dit vergroot de kans op problemen met invasieve soorten die een negatieve impact hebben op ecosystemen en inheemse soorten.

Ook de klimaatverandering gooit roet in het eten. Zelfs in Vlaanderen zijn er steeds meer aanwijzingen van de klimaatopwarming. Trekvogels komen vroeger aan uit het zuiden. Vlinders en libellen vliegen vroeger op het seizoen. Bomen en grassen produceren vroeger stuifmeel en verschillende soorten libellen zijn uit het zuiden naar Vlaanderen gevlucht. Door wijzigingen in soortengemeenschappen zullen weinig kieskeurige soorten toenemen en soorten die hoge eisen stellen aan de kwaliteit van hun habitat verdwijnen uit Vlaanderen.

INBO wijst vermessing aan als één van de belangrijkste factoren die de biodiversiteit gedurende de voorbije eeuw hebben beïnvloed. "Voor gevoelige habitats zoals sommige bossen, heiden en soortenrijke graslanden verhindert de huidige overschrijding van de kritische last een duurzaam herstel", klinkt het.

Jaar van de muis - wat vangt de kat

Om een beter zicht te krijgen op het voorkomen van muizen in Vlaanderen roept de Zoogdierenwerkgroep van Natuurpunt de hulp in van katten en hun eigenaars. Via de actie 'Wat vangt de kat?' vraagt de natuurvereniging kattenbaasjes om foto's door te sturen van de muizen die hun kat naar huis brengt. Dat kan via de website www.watvangtdekat.be. Aan de hand van de beelden willen de muizenexperts van de vereniging een schatting maken van de verschillende soorten muizen in Vlaanderen.

"Katten zijn gewiekste jagers", zegt Kris Boers van de Zoogdierenwerkgroep van Natuurpunt. "Ze maken naar schatting 10 miljoen muizenslachtoffers in Vlaanderen per jaar. Maar door hun jachttrofeeën te gebruiken voor wetenschappelijk onderzoek, zijn de gevangen prooien toch niet helemaal voor niets gestorven. Met dit onderzoek willen we een zicht krijgen op de verspreiding van verschillende soorten muizen in Vlaanderen."

Muizenonderzoek is een gecompliceerde onderneming. De diertjes zijn klein, schuw en leven vooral 's nachts. Er zijn dan ook bijzonder weinig gegevens beschikbaar over de verspreiding van de verschillende soorten muizen in Vlaanderen, zowel voor veel voorkomende als voor zeldzame muizen. Om daar verandering in te brengen heeft de Zoogdierenwerkgroep van Natuurpunt besloten om 2013 uit te roepen tot het 'Jaar van de Muis'. Naast de 'Wat vangt de kat' zal er ook een intensieve meetcampagne opgezet worden met vallen waarin de diertjes levend worden gevangen en door het uitpluizen van braakballen van uilen. Die zal worden uitgevoerd door de specialisten van Natuurpunt.

Muizen in Vlaanderen

In Vlaanderen leven in totaal een twintigtal soorten muizen. Die vormen een hoofdonderdeel van het dieet van uilen, roofvogels, vossen,

marterachtigen en heel wat andere wilde dieren. Maar er zijn aanwijzingen dat het niet zo goed gaat met de Vlaamse muizen. Zo blijkt uit braakballenonderzoek dat de veldmuis in de problemen zit. Dat is dan weer slecht nieuws voor de kerkuil, voor wie veldmuizen de belangrijkste voedselbron vormen. “We moeten uitzoeken wat er aan de hand is,” zegt Boers.

Grote vogelweekend op 3 februari

Tel mee met Tom Van Dyck. Kop koffie op het aanrecht, alle ogen gericht op de voederplank en het notitieboekje in de aanslag. De winter is weer daar. Tijd om de hongerige tuinvogels te helpen met extra voedsel. Doe mee aan het Grote Vogelweekend van Natuurpunt! Tel op 2 en 3 februari met Tom Van Dyck de meesjes, musjes en lijsters in je tuin en geef je resultaten door.

Omcirkel 2 & 3 februari 2013 alvast in je agenda (voor scholen: vrijdag 1 februari) en surf voor meer info naar www.vogelweekend.be (online vanaf 20/12/12). Je maakt er kennis met de meest voorkomende tuinvogels en hun gezang en ontdekt er hoe je hen kan verwennen met een aangepast menu. Neem deel aan de Grote Vogelwedstrijd. Win jij de prijs voor de mooiste voederplank van Vlaanderen!

NATUURGEBIED GONDEBEEK (JLE)	In deze rubriek berichten we over het natuurgebied van Natuurpunt Oosterzele in Landskouter.
---	---

Uw giften om onze plannen verder uit te werken blijven hartelijk welkom, waarvoor onze dank. Elke gift, hoe klein ook, is welkom op rekening nr. 293-0212075-88 met vermelding “6666 - Landskouter - Gondebeek”. Voor giften vanaf 40 euro krijgt u een fiscaal attest.

Komende activiteiten:

Nieuwjaarsdrink en voordracht “Dood doet Leven”

Zondag, 27 januari 2013 (vanaf 16u)

Programma:

16 - 16u30 uur: aperitief aangeboden door Natuurpunt met korte bespreking van voorbije jaar en plannen maken voor 2013 (Algemene vergadering)

16u30: Voordracht “Dood doet Leven” door Dirk Raes, boswachter van het ANB in de regio Groenendael

Voor de kinderen voorzien we een afzonderlijke leuke activiteit in een knusse hoek.

Vanaf 18u00: gezellig nakaarten met belegde broodjes aan democratische prijzen.

Waar? Erfgoedhuis Moortsele

Graag een seintje als je komt vóór 25 januari: Mathieu Wille (mathieu.wille@gmail.com of 0494 316304).

Voordracht “Dood doet leven” door Dirk Raes

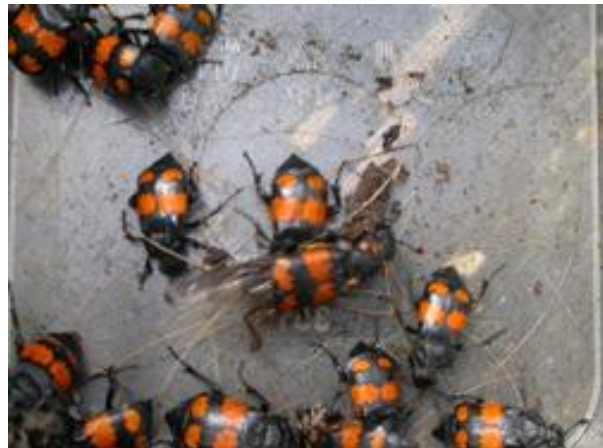
Dode dieren zijn een bron van leven in de natuur. Een kadaver is een eersteklas diner voor roofvogels, vliegen, kevers, paddenstoelen en schimmels. De dood is in de natuur geen taboe, maar broodnodig.

Het Agentschap voor Natuur en Bos stapte in de zomer van 2008 mee in het project 'Dood doet leven' van het Nederlandse Staatsbosbeheer.

Dit project heeft drie doelen. Ten eerst de biodiversiteit verhogen. Ten tweede observatie: Het Agentschap voor Natuur en Bos installeerde een camera op een verlaten plek in het Zoniënwoud en brengt daar dierenkadavers heen. De camera registreert welke dieren op bezoek komen, wat ze doen en wat ze eten. Zo bouwen we de kennis over dode dieren in het bos op een wetenschappelijke manier uit. Daarnaast ook uitzoeken hoe

dode dieren in het bos aanvaardbaar of 'doodgewoon' kunnen gemaakt voor wandelaars.

Dirk Raes zal ons boeien met de resultaten van deze ongewone studie. Aan de hand van fotomateriaal en trailcams toont hij wat dode dieren allemaal op gang brengen in het bos. Een aanrader! Wil je al een voorproefje, ga dan zeker kijken op <http://www.natuurenbos.be/> onder projecten - dood doet leven

Paddenoverzet Lembergstraat

Februari-Maart

Een beetje afhankelijk van het weer wordt er in de periode februari-maart opnieuw een “paddenoverzet” georganiseerd in de Lembergstraat in Landskouter.

In het voorjaar als de temperaturen beginnen stijgen, ontwaken amfibieën uit hun winterslaap en trekken dan massaal naar hun voortplantingspoel om eitjes af te leggen. Wanneer ze daarbij een drukke weg over moeten, komen veel dieren om door het verkeer.

Daarom wordt een scherm langs de weg geplaatst waarbij de dieren “gevangen” worden in ingegraven emmers. Minstens 1 maal per dag worden de dieren dan manueel overgebracht naar de poel.

Aan de Lembergstraat in landskouter is een vrij grote populatie Padden en Bruine kikker. Alle vele jaren organiseren we daar een “paddenoverzet”, waarbij de aantallen dieren van elke soort nauwkeurig bijgehouden worden. Wil je graag meehelpen dieren overzetten, of kom je graag eens een kijkje komen nemen hoe dit in zijn werk gaat, neem dan contact op met Mathieu (mathieu.wille@gmail.com of 0494 316304).

Wintervogelwandeling Schor Ouden Doel (Kieldrecht)

Zondag 17 februari

Wandeling in een natuurgebied op de linkerschelde oever. Een zeldzaam getijdengebied onderhevig aan eb en vloed, bestaande uit slikken en schorren, die grote hoeveelheden ongewervelde dieren herbergen.

Deze diertjes trekken allerlei steltlopers aan, zoals scholekster, kluut, wulp, tureluur...

Ook roofvogels zoals buizerd, kiekendief, slechtvalk en torenvalk vinden hier hun stek.

Grote aantallen watervogels, grauwe gans, smient, bergeend, wintertaling komen hier overwinteren...

Afspreekplaats: Markt Scheldewindeke om 13H (carpooling)

Warme kledij , verrekijker en of telescoop, vogelgids zijn een aanrader. Personen die geen verrekijker bezitten kunnen steeds een seintje aan Jean-Luc geven op gsm nr 0477/930 325

Beheerwerken Vosbroeken

Zaterdag 9 Maart, vanaf 9u

In ons natuurgebied de Vosbroeken in Balegem hellen enkele bomen gevaarlijk over naar de achterliggende woningen. Deze bomen zullen in de loop van januari-februari door een professionele snoeier aangepakt worden. Op 9 maart doen we dan de verdere verkleining en opkuis van het snoeimateriaal.

Wandeling Latemse Meersen

Zondag 28 april

Mistige boorden, natte meersen en een landschap die reeds veel schilders geïnspireerd heeft, vormen het decor van deze wandeling.

Het begin van de wandeling loopt over een knuppelpad langs de natste delen van het traject; meersen en moerasbosjes. Een dicht netwerk van sloten die het gebied ontwateren (reeds aangelegd in de vroege middeleeuwen), bieden talrijke bloemen zoals dotterbloem, koekoeksbloem een grote ratelaar een goede stek op de natte hooilanden. Vogels zoals de Kieviet, ijsvogel, gele kwik, kleine karekiet voelen zich hier thuis. Ook rietgorzen hebben hier een winterslaapplaats en broedgebied. Dagroofvogels, waaronder buizerd, torenvalk en kiekendief komen er jagen...

De wandeling is ong. 8 km lang en stevige stapschoenen of laarzen zijn geen overbodige luxe.

Praktisch

Samenkomst markt Scheldewindeke om 14H (carpooling)

Verrekijker, vogel- en plantengids

... en een terugblik op de voorbije activiteiten:

BEVERWEEKEND (FREDERIK VERMEIREN)

De Laatste Wildernis: Verslag Beverexpeditie 11-13 mei 2012

“Er was eens een bever, dan verdween hij en nu is hij terug!”

Compagnie: Thierry, Nadine, Liesbeth, Yoni, Oscar, Henk, Werner, Sami, Bram, Fré

Het vertrekpunt van de beverexpeditie bevindt zich in het charmante dorpje Wibrin, deelgemeente van Houffalize. Na een hartelijk welkom met een kom warme soep van Nadine, wordt er getoast op de jarige: Hip Hip Henk! Het is na middernacht, een Achouffe en Chimay staan nog op het menu.

Mijn enthousiasme stijgt elke minuut. Ondanks de focus op het spotten van de bever, wordt het snel duidelijk dat de nadruk eerder ligt op het ontdekken van de habitat van de bever, op zijn leefgewoontes en zijn verspreiding langs rivieren, op het genieten in de natuur en op het delen van passies rond vogels, bomen, sporezoeken en zoogdieren. (Tijdens één van de wandelingen botsen we op een voetafdruk van een wasbeer, vermoedelijk ontsnapt uit een kwekerij.)

Zaterdagochtend, vroeg uit de veren, maar wat vroeg lijkt voor een mens is niet vroeg genoeg voor de bever. De eerste wandeling loopt stroomopwaarts langsheen een kronkelende rivier doorheen de vallei van Chevral, vlakbij Wibrin. Tijdens de observatie sluipen we van struik tot struik, in kleine groepjes wordt er halt gehouden aan een beverdam. Na enkele uren turen naar het opgehoogde water blazen we de aftocht, vermoedelijk zijn we iets te laat (of te luidruchtig) gearriveerd. Op de terugweg realiseer ik mij dat we diverse beverburchten overbruggen. Thierry, onze gids, beschrijft gepassioneerd hoe de bever zijn burchten en dammen bouwt met loofhout en hoe hij alles verstevigt met takken, modder en gras. De bever is een bouwkundig ingenieur, graaft kanalen om het gevelde hout te transporteren en kent precies de locatie waar de volgende ondersteuning aangebracht wordt: De bever voelt aan de hand van zijn snorharen het verschil in weerstand op de zwakste plek in een dam. Maar waarom zet de bever alles onder water? Thierry legt uit dat de constante hoge waterspiegel de burcht

beschermt tegen predators, de verschillende ingangen van de burcht liggen zo veilig onder water. Een ander voordeel is het isolerende effect van ijs en sneeuw tijdens de winter. De bever is een ecologische bouwer en bovendien, in tegenstelling tot de otter, een vegetariër verlekkerd op schors, bladeren en waterplanten zoals moerasspirea.

Foto 1: Een beverdam aan een rivier in Cheval

Tegen valavond keren we terug naar dezelfde locatie aan de rivier in Cheval. In tegenstelling tot vorige poging verschuilen we ons iets hoger op de helling, trillingen en geruis zijn hier niet waarneembaar voor de bever. Het geconcentreerd en geduldig wachten vormt een mentale uitdaging (een worstelpartij tussen stilte, schoonheid en wachten), maar het heeft iets rustgevends, iets spiritueels, de ziel wordt gereflecteerd op het wateroppervlak, ik denk terug aan de ochtend-wandeling en de discussie over de visarend die achteraf een bleke buizerd blijkt te zijn, maar nog even uniek. Eén worden met de natuur heet dit. Net als de schemering de laatste hoop lijkt weg te nemen, verschijnen 2 à 3 bevers om voedsel in te zamelen. Een golf van adrenaline gaat door mijn lichaam. De platte staart gaat op en neer en elke bever zwemt meermaals heen en weer en duikt naar de burcht. Het laatste exemplaar blijft langer buiten, rust uit op een stuk drijfhout. Het is moeilijk te onderscheiden met onze verreijker in dit “kaarslicht” (“Waar zijn die candelas?”), maar dit beestje heeft een ronde staart. De conclusie luidt bijgevolg unaniem: Beverrat! De beverrat leeft

vaak in harmonie met de bever, desondanks is het even ontroerend en mooi om zien, hoe hij voedsel zoekt, beweegt en uitrust.

Zaterdag, tussen de twee wandelingen in Chevril, meanderen we in de voor- en namiddag doorheen het natuurgebied “Les deux Ourthes”. Bovenaan de vallei wacht ons een archeologische Keltische site en worden we getraakteerd op een schitterend uitzicht. Hoe zouden onze Keltische voorouders samengeleefd hebben met de bever?

Foto 2: Uitzicht over de vallei van de Ourthe vanuit een Keltische site

De stroming van de Ourthe is te sterk voor een dam en er is veel doortocht op het water, desondanks zijn de burchten hier talrijk aanwezig, stevig verankerd in de oever. De bever, uitgestorven in de 19de eeuw door de mens, maar terug geïntroduceerd eind de jaren '90, floreert hier als nooit tevoren, mede dankzij de verbeterde waterkwaliteit. Overal laat hij zijn sporen na: In verschillende boomstammen zijn -al dan niet verse -knaagsporen zichtbaar, af en toe wordt de weg versperd door een gevelde loofboom, zelfs de grootste eiken worden niet gespaard. Ik vraag me af hoeveel nachten er wordt gewerkt aan de dikste stammen en hoeveel maal wisselen de bevers elkaar af? Misschien zijn er 's nachts bezoeken om dit schouwspel bij te wonen?

Onderweg trotseren we op de rotsen kadavers van aangevreten padden- een slachtpartij van een bruine rat of bunzing? Tijdens de middag lunchen we aan de oever, het dode hout wordt bewoond door oranje gekleurde wratjes.

Henk vertelt dat het gaat om de gewone boomwrat, vroeger de bloedweizwam genaamd. De wandeling biedt nog enkele prachtige vlinders zoals het bont zandoogje en het landkaartje, onderweg worden ook een vluchtige haas en enkele reeën waargenomen.

Foto 3: Verse spaanders en knaagsporen van de bever (links) en de boomwratjes op dood hout (rechts) langs de Ourthe

Zondagochtend, 13 mei: Om 5 u worden we uit de sofa gelift, onze veren kraken, buiten is het koud. Er hangt veel nevel rond Houffalize, de koplampen van de auto banen ons een weg door het donker en plots uit het niets worden een vos en drie edelherten tevoorschijn getoverd, we zijn direct wakker. De tweede auto blijft veel langer stilstaan, er is grote belangstelling voor een das! Ditmaal lokt de vroege wandeling ons naar “beaver paradise” in Chabrehez, moerassige weilanden die omgetoverd zijn tot een speelparadijs van de bever. De damconstructie is anders dan bij de vorige locaties en strekt zich als een ronde lus uit over het weiland. Meermaals werd de dam gesaboteerd door ontevreden mensen maar met de nodige veerkracht binnen enkele dagen terug heropgebouwd. De natuurlijke dynamiek en variatie die ontstaan rond de dam en burcht zijn indrukwekkend.

De zon komt op, de hemel kleurt roze, de temperatuur stijgt langzaam, slechts enkele gelukkigen zien twee beverkopjes wegduiken, verder niets, maar niets in dit paradijs is ook goed... Onderweg naar huis wordt de wagen geflankeerd door een zwarte ooievaar, wauw!

Foto 4: "Beaver paradise" in Chabrehez, getuigenis van dynamiek en veerkracht; een beverdam in lusvorm en links op de foto een burcht

Na een uitgebreid ontbijt, gaan we "in to the wild", voor mij een soort van laatste wildernis. Ondanks dat de menselijke nabijheid ver weg lijkt, bewijzen de kale kapvlaktes en gesleunde dennenbossen het tegendeel. Op het plateau boven ben ik op zoek naar tonderzwammen, maar onze aandacht wordt direct afgeleid door een adembenemend spektakel: In de verte cirkelen een drietal buizerds hoog boven de toppen van het naaldhout, in de nabijheid zweeft een grote zwarte ooievaar. Wat op het eerste zicht een vredig tafereel lijkt, buigt zich snel om in een oorlogsscène: In een mum van tijd stijgen nog één, twee, neen drie (!) zwarte ooievaars op en zoals F16-piloten vliegen zij als vier reuzen rond om hun territorium te beschermen. De buizerds worden vriendelijk naar een ander luchtruim verwezen en moeten hun meerdere erkennen. Naast buizerds en ooievaars worden op onze tochten o.a. een goudvink, matkopmees, kuifmees en braamsluiper gesignaleerd. Herbebossingsvlaktes, een "eekhoornbos" bezaaid met afgeknaagde kegels onder de sparren, een gewei van een edelhert en nog één, pinksterbloemen, ingestorte, verlaten burchten langs een smalle rivier, ... Thierry vertelt dat het hol van de bever plaats biedt aan één koppel en één à twee jongen. Ook hier merk je dat de bever een nieuwe wind en

dynamiek met zich meebrengt, monotone coniferen worden onder water gezet, vallen om door gebrek aan zuurstof en er ontstaat nieuwe open ruimte. Pioniersbomen zullen op termijn aanleiding geven tot een meer gevarieerd (loof)bos. Heldere berken wuiven ons toe, lunch naast een veengebied. Verder springen we over de riviertjes en komen we in een nat elzenbroekbos. Diep in het woud botsen we op onze laatste en meest mysterieuze beverburcht, een piramide van losse takken in een aangelegd meertje, bewaakt door een grote dam van één meter hoog en omsingeld door fijnsparren en zwarte els.

Foto 5: De ingang van een verlaten beverburcht (links) en andere getuigenissen van de bever

Na een terrasje in de namiddag trekken we nog even naar de uitkijktoren op het plateau van St-Hubert. De zon valt zachtjes en een hinde graast voorzichtig in het gras, langs de bosrand wandelt een everzwijn tussen de verjonging van naald- en loofhout... Maar de bever laat me niet meer los. Hij speelt een cruciale rol in het herstellen van de biodiversiteit, het herinitiëren van structuurvariatie en speelsheid, een noeste bos- en natuurbouwer, met een snelheid alsof hij 24 uur op 24 werkt. Op de vraag of er nog wildernis bestaat kan ik u volmondig ja antwoorden, ondanks dat er steeds invloed en grote druk is van de mens, maar wat dit kleine zoogdier voor mekaar krijgt is wonderbaarlijk om zien. Dit avontuur smaakt naar meer!

Foto 6: Oscar (rechts) aan de laatste beverburcht, links de bijbehorende dam

Foto 7: Een doorgebroken dam (links), swingen door een elzenbroekbos (rechts)

HERTEBURL WEEKEND (SASKIA BAELE)

Koffertje gepakt met shutkledij, of althans wat daar moet voor doorgaan. Vrijdag word ik verwacht in Bourseigne-Vieille voor mijn eerste burl-weekend. Tot voor kort had ik nog nooit gehoord van dit vreemde woord met bijhorende actie.

's Avonds maken we kort kennis met elkaar en worden er enkele afspraken gemaakt om de volgende ochtend vroeg te kunnen starten.

Voor dag en dauw vertrekken we met de ganse groep op een eerste verkenningsstocht doorheen de vallei van de Hulle. 'Freewheelend' door weilanden en bossen merkt onze gids al gauw de eerste herten sporen op.

Ze zijn groot en vers, maar het wordt al laat op de ochtend en veel hoop om de dieren ook te zien is er niet.

De landschappen zijn prachtig, net als het weer, en de sfeer zit er in. Onverwacht krijgen we een eerste zicht op het hertenleven in het bos: tussen de dennenstammen door worden we waakzaam in het oog gehouden door 2 hinds en een stier.

Wanneer we langs een riviertje wandelen ontdekt het geofende oog van onze gids aan de overkant tussen de bomen dan toch het silhouet van de koning van het bos. Langzaam trekt de stier ana ons voorbij zodat we vollop kunnen genieten van het aanblik. Opgezette borstkast, spiedende blik, stevig op zijn poten en met een fier gewei als een kroon bovenop zijn kop.

Tevreden na dit succes keren we terug naar de gite.

Na een heerlijke maaltijd buiten in het herfstzonnetje en een korte siësta wordt de groep opgesplitst voor een langere avondobservatie. Zaklamp, handdoek en picknick worden in de rugzak gestopt, want het beloofd donker en nat te worden zonder bruggen over de Hulle en de Houille.

Na alweer een prachtige wandeling langs feërieke plekjes door het bos, nestelen we ons op onze observatierots met zicht over de vallei waar we

hopen straks enkele herten te zien. Boterhammen eten, stil zijn, niet bewegen...

De avond valt, een ree knabbelt aan enkele struiken en dan, plotseling, begint het. Een oergeluid met diepe bariton, het lijkt van links te komen, van achter, van voren. Het gebrul klinkt heel dichtbij en recht voor ons laat hij zich even aan de bosrand zien om dan terug te verdwijnen in de beschutting van het bos.

We zwerven nog wat rond in het licht van de volle maan, waden door de rivier, terug naar de gite waar ervaringen uitgewisseld worden en spoelen alles door met een glaasje wijn.

De volgende ochtend vertrekken we opnieuw in kleine groep naar verschillende observatieplaatsen. We nestelen ons in een heideachtig veld op enkele boomstronken die er wel zeer gastvrij bijliggen. Lang hoeven we niet te wachten op enige activiteit. We horen luid en duidelijk gescharrel, gesnuif en gegrom, waarschijnlijk een everzwijn dat een modderbad neemt, wel heel dichtbij, en zijn er niet helemaal gerust in. Verderop aan de bosrand is een ander ever zich vol aan het vreten, een ree huppelt voorbij, enkelen onder ons krijgen ook een vos te zien, en dan komt een prachtexemplaar uit de struiken gewandeld, gezellig op stap met zijn lieftallige hinde aan zijn zij. Verrekijkers worden doorgegeven, camera's bovengehaald. Het koppel steekt diagonaal de weide over om dan te verdwijnen in het bos.

Blij en voldaan van zoveel natuurpracht wandelen we wat nonchalant verder langs bospaden, genietend van een heerlijk ochtendzonnetje. Tot plotseling het pad verbreed en we ons op een opengescheurde akker

bevinden waarlangs wel 5 jachttorens opgesteld staan. We worden er allemaal een beetje stil van... dit is natuurlijk ook jachtgebied.

Helemaal wakker nu wandelen we nog even door. Plots maant onze gids ons aan om stil te zijn, hij heeft iets gehoord in het bos. Een opgeschrikt mannetjeshert springt dwars over het wandelpad op nog geen 10 meter van ons. Zijn hoeven raken niet eens de aarde, hij lijkt wel door de lucht te vliegen, prachtig!

De opwindning van deze ochtend wordt verteerd bij een stevige brunch, waarna we met zijn allen nog een zondagse namiddagwandeling maken. Minder stil en onopvallend deze keer. We genieten van enkele laatbloeiers, ogentroost, grasklokje, vingerhoedskruid, balsemien, herfststijlloos,... en ontdekken ook de wereld van de bospaddestoelen, vliegenzwam, rode melkzwam, boleten,...

's Avonds gaan we met zijn allen nog een lekkere hap eten in het dorp. Een mooie afsluiter van een prachtig en leerrijk herfstweekend. Met zeer veel zin in meer.

AVONDWANDELING MET ETENTJE IN AALST

Eventjes dreigde de winter om roet in het eten te gooien, maar gelukkig waren de weersomstandigheden die avond prima. De gids toonde ons vele - dikwijls verborgen - hoekjes van een prachtig historisch centrum.

Hij liet ook niet na sappige anekdotes te vertellen, en en passant promotie te maken veur Oilst. En net zoals bij vorige wandelingen zijn we verwonderd dat er zoveel moois te zien is! Restaurant La Locanda is een adres om te onthouden: Italiaans eten zoals het hoort. Met z'n allen vonden we het een waardige afsluiter van een mooie winterse avond.

INTER@CTIEF

Heb je mooie (natuur)foto's uit eigen tuin of van op vakantie, tips of reacties op artikels uit de nieuwsbrief en zoekertjes of aankondigingen van evenementen die verband houden met milieu of natuur, e-mail ze naar:
redactie@natuurpuntoosterzele.be

Gefotografeerd in eigen tuin: Distelvinken die de Zaden van de Kleine kaardebol komen snoepen

Copy
discount

OPEN | maandag tot vrijdag | 08:30 - 18:30

PRINT • digitaal drukwerk • familiedrukwerk
presentaties • brochures • ledentijdschriften
folders • jaarverslagen • **KOPIE** • cursussen
eindwerken • zelfbediening • **AFWERKING**
lijmen • wire-o® • booklet • lamineren • boren
vouwen • microperforeren • snijden • rillen
GROOT FORMAAT • posterprint • plot • plan

Kortrijksepoortstraat 216
9000 Gent

Tel. 09 224 32 06
Fax 09 224 30 32

info@copydiscount.be
www.copydiscount.be

BNP PARIBAS

FORTIS

Piet Van der Veken

Stationsstraat 11
9860 Oosterzele (Scheldewindeke)

Tel: 09 363 84 90

Fax: 09 362 11 08

E-mail: scheldewindeke@bnpparibasfortis.com

**UITNODIGING
ALGEMENE VERGADERING
NATUURPUNT OOSTERZELE**

Zondag, 27 januari 2013

Erfgoedhuis, Moortsele

Aanvang: 16u

Agenda

- Korte bespreking jaarverslag
- Korte bespreking financieel verslag
- Verkiezing nieuwe bestuursleden
- Vaststelling begroting
- Vaststelling werkingsprogramma
- Aanduiding stemgerechtigde leden voor de algemene vergadering van Natuurpunt vzw en voor specifieke verenigingen

Al onze leden hebben stemrecht en kunnen zich kandidaat stellen voor een bestuursfunctie!

Lid worden van Natuurpunt

Help de natuur in Vlaanderen.

Word met het ganse gezin lid van Natuurpunt.

Het jaarlijkse lidmaatschap per gezin bedraagt 24,00 euro.

Wat krijg ik als lid van Natuurpunt (in 2011)?

- * Op de website vind je onder meer [80 downloadbare wandel- en fietskaarten](#), stuk voor stuk suggesties voor een onvergetelijke daguitstap in onze natuurgebieden. Deze plannetjes zijn enkel toegankelijk voor onze leden. [Trek de natuur in!](#)
- * Vier maal per jaar het kleurrijke ledentijdschrift [Natuur.blad](#).
- * De mogelijkheid om een abonnement te nemen op [Natuur.focus](#), het kwartaalmagazine voor natuurstudie en natuurbeheer of [Natuur.oriolus](#), hét tijdschrift voor de vogelliefhebber. (Een abonnement voor één van beide kost € 8,50. Voor de twee betaal je slechts € 14,50)
- * Word je lid van Natuurpunt Oosterzele, dan krijg je vier maal per jaar onze nieuwsbrief.
- * Een volledig aanbod van honderden [activiteiten](#) in gans Vlaanderen.
- * 10% korting in onze [Natuurpuntwinkel](#).

Hoe word ik lid?

- * Schrijf 24,00 € over op rekeningnummer 001-2270722-28 van Natuurpunt Oosterzele, St. Martensdries 14, 9860 Balegem met vermelding van 'nieuw lid' of vraag een overschrijvingsformulier of een domiciliëringsformulier aan via de website www.natuurpunt.be of bel op 015 - 29 72 50

natuurpunt Oosterzele

Bestuur

Voorzitter	Mathieu Wille	(MW)	09 231 74 95
Secretaris	Bart Van Delsen	(BVD)	0486 - 68 77 01
Penningmeester	Barbara Ooghe	(BO)	09 - 231 74 95
Redactie	Barbara Ooghe	(BO)	09 - 231 74 95
Reservatenwerking	Jean-Luc Eggermont	(JLE)	09 - 362 05 80
Inventarisatie	Jean-Luc Eggermont	(JLE)	09 - 362 05 80
Algemene werking	Marc De Geyter	(MDG)	09 - 362 01 01
	Nico De Smedt	(NDS)	0496 - 59 77 36
	Marc De Spiegeleer	(MDS)	0499 - 15 76 17

Natuurpunt Oosterzele
St. Martensdries 14, 9860 Balegem
Tel: 09 231 74 95
e-mail: bestuur@natuurpuntoosterzele.be

Redactie e-mail: redactie@natuurpuntoosterzele.be
Website: www.natuurpuntoosterzele.be

bio
mijn natuur

DE PATISSON

*Uitgebreid assortiment van biologische
groenten en fruit aan betaalbare prijzen.
Streekgebonden groenten en seizoensfruit
rechtstreeks van de teler.*

Open : Vrijdag : 15u30 - 18u30
Zaterdag : 09u00 - 18u00

Houte 35 - Balegem
(nabij station Balegem-Dorp)
depatisson@skynet.be

Bio - Protect
Bio - energiesystemen

° producten voor:

- * herstel en opbouw van lichaam en geest
- * vitaliseren/ontkalken van (leiding-)water
- * optimaliseren van land- tuinbouw
- * hulp in de alternatieve geneeskunde

Balegemstraat 9 9860 Balegem
rudy.vervaet@gmail.com

tel: 09/330.46.43.
www.bio-protect.be

*Tevens ook verdeler van Aloë Vera producten van Forever Living !!!
meer info zie: www.aloevera-produkten.be*

Activiteiten Januari - Februari - Maart 2013

Januari				
Zondag	27/01	16u	Nieuwjaarsdrink, Voordracht Dood doet leven + Algemene Vergadering	Erfgoedhuis Moortsele
Februari				
Zondag	17/02	13u	Wintervogelwandeling Schor Ouden Doel	Markt Scheldewindeke
Maart				
Zaterdag	9/03	Vanaf 9u	Beheerwerken Vosbroeken	Vosbroeken
April				
Zondag	28/04	14u	Wandeling Latemse Meersen	Markt Scheldewindeke

FIETSEN STEFAN
Balegemstraat 6
9860 Balegem
Tel/Fax 09/362/49/97

Open: Van Maandag tot vrijdag
9u tot 12u en van 14u tot 19u
Zaterdag van 9u tot 19u

WIJ HERSTELLEN ALLE MERKEN !!

DE MEIBOOM

bvba bouwonderneming

jef wynants

Aslmoezenijesstraat 1

9860 Landskouter

Tel 09 362 72 47

Gsm 0475 71 41 61

Fax 09 362 29 94

BTW BE 431.511.626

E-mail de.meiboom@pandora.be